

Данас се навршава 15 година од преломног 5. октобра 2000. године када је, након масовних демонстрација присталица Демократске опозиције Србије (ДОС), с власти отишао дотадашњи председник СРЈ Слободан Милошевић

Масовна окупљана грађана, на позив лидера ДОС-а, уследила су пошто је Изборна комисија оспорила победу кандидата ДОС-а Војислава Коштунице на изборима 24. септембра. За централно место протеста одређен је простор испред зграда Дома Народне скупштине.

Лидери ДОС-а, али и више других релевантних чинилаца, инсистирали су да је Коштуница већ у првом изборном кругу победио противкандидата Милошевића, док је Изборна комисија саопштила да је кандидат ДОС-а освојио 49 одсто гласова, због чега је најављен наредни круг гласања.

Прваци ДОС-а су то одбацили, и уследио је позив грађанима на протесте, као и на генерални штрајк који је кулминирао протестом рудара у Колубари.

Паралелно с председничким изборима тог септембра 2000. одржани су и избори за тадашњу Савезну Скупштину и Скупштину Војводине и на свима је надмоћно победио ДОС.

Протест који је затим одржан у центру Београда био је најмасовнији од почетка 1990-их година, мада постоје опречна тумачења броја присутних.

Између осталог, у српску престоницу су тог дана, 5. октобра, дошли организовано и масовно грађани из унутрашњости који су подржавали тадашњи ДОС.

Иако је полиција настојала да некако заустави или омете колоне које су се упутиле ка Београду, све су блокаде на крају биле пробијене.

Масовни упад демонстраната у здање тадашње Савезне скупштине, у више таласа, уследио је тог 5. октобра негде после 15 сати, када је заузета и оближња полицијска станица у Улици мајке Јевросиме, у којој је било смештено одељење МУП-а за општину Стари град.

Паралелно је у више налета дошло до напада на оближњу зграду РТС-а, где је запаљено приземље, а пожар се проширио и на спрат.

То поподне испред зграде РТС-а биће упамћено и по доласку багеристе Џоа, који се придружио демонстрантима улетевши у приземље зграде у Таковској и тако постао један од симбола Петог октобра. Полиција је пружила отпор, који је на крају сломљен.

Између осталог, из правца Таковске је до платоа између Скупштине и зграде Телевизије и Поште пристигао и конвој оклопних возила, у којима су, како се касније сазнало, били припадници Јединице за специјалне операције Службе државне безбедности, али они нису интервенисали.

Милошевић се коначно током наредног дана обратио јавности када је саопштио да је претрпео изборни пораз, чему је претходио његов разговор с Коштуницом.

Коштуница је 7. октобра 2000. положио заклетву пред посланицима Савезне скупштине, који су заседали у Сава центру.

Према тада саопштеним званичним подацима, Коштуница је на септембарским изборима 2000. године добио 2.470.304, односно 50,24 одсто гласова, а Милошевић 1.826.799, или 37,15 одсто гласова.

Током петооктобарских демонстрација у Београду је више од шездесет грађана, а двоје је изгубило живот, Јасмина Јовановић је погинула након што је пала под багер и Момчило Стакић, који је доживео срчан напад.

Децембра исте године уследили су ванредни републички избори, на којима је ДОС освојио готово две трећине гласова.

(Танјуг)